

DO AS I DO

- hundar som härmas

Do As I Do är namnet på en träningsmetod där hundföraren visar ett beteende som sedan kopieras/härmas av hunden. Träningen har utvecklats av den italienska forskaren Claudia Fugazza som är verksam vid universitetet i Budapest, ett av världens ledande etologacentrum. I början av mars besökte Claudia Sverige och ett stort antal intresserade hundägare fick ta del av Do As I Do i teori och praktik.

TEXT & FOTO: ANNA PERSSON

Äkta härmning handlar om att förstå innebörden av ett beteende och därefter medvetet kopiera det. Hit räknas inte slumpmässiga "efterapningar" eller när hunden av ren nyfikenhet går fram till samma ställe som där människan nyss har varit.

Metoden att lära hundar olika beteenden genom härmning baseras på aktuell forskning om hundars förmåga till social inlärning. Social inlärning innebär att inlärningen sker i ett socialt sammanhang, att vi lär av varandra i motsats till exempelvis individuell inlärning eller genetiskt programmerade beteenden. Forskare inom området har tidigare utgått från att det finns större likheter mellan arter som ligger genetiskt nära varandra, som människan och de stora aporna. Men istället har de hittat fler likheter mellan människa och hund, vilket beror på vår gemensamma historia där vi mött samma utmaningar och utvecklat de förmågor som behövts för att överleva. Här hittar vi grunden till hundens unika förmåga att observera och imitera människan.

HUR BÖRJAR MAN?

Här beskrivs i korthet och mycket förenklat hur träningen går till. En översiktlig artikel kan inte ge metoden full rättvisa utan de som är intresserade av att grundligt lära sig metoden uppmanas att gå en kurs i ämnet eller läsa Claudia Fugazzas bok om metoden. Det finns dock inga risker med att träna på egen hand, då det värsta som kan hända är att hunden inte kommer att härma dig. Så testa gärna!

Forskaren Claudia Fugazza.

Do As I Do-metoden består av tre steg:

- Lära hunden att "Do it!" betyder att den ska härma beteendet.
- Generalisera härmandet.
- Använda härmandet till att lära nya beteenden.

Steg 1

Träningen börjar med att välja tre kända beteenden som hunden HELT SÄKERT kan utföra på kommando UTAN hjälp av gester eller andra ledtrådar. Det kan vara att lägga sig, backa, snurra, sätta framtassarna på en pall eller hämta/lägga något i en skål.

1. Träningen börjar med koncentration (t ex hunden sitter mitt emot föraren).
2. Föraren visar det beteende som hunden ska utföra.
3. Föraren säger "Do it" (eller valfritt ord), väntar en sekund och säger sedan det kända kommandot för beteendet.
4. Hunden utför beteendet.
5. Belöning!

"Do it!" betyder ännu inget för hunden, utan den utför beteendet på det verbala kommandot.

Vid den fortsatta träningen (korta pass, få repetitioner) är det viktigt att variera mellan de tre kända beteenden som har

valts, så att inte hunden börjar associera "Do it!" till ett visst beteende. Efter ett par träningar provas om hunden kan härma beteendet med bara ett uppmuntrande "Do it!" (dvs inget efterföljande kommando) och därmed visa att den har förstått att det föraren visar är vad den förväntas härma.

Det finns flera regler som är viktiga att följa, särskilt i början av träningen:

- Eventuella träningsobjekt ska vara på plats innan träningen börjar.
- Ändra inte ordningen mellan de tre beteendena.
- Högst två repetitioner i rad för samma beteende.
- Ändra inte hundens startposition (sitt, stå eller ligg).
- Ändra inte din egen position i förhållande till hunden.
- Ge inga ledtrådar (gester, blickar eller rörelser).

Träningen bör ske i korta sessioner och en lugn miljö, samt sluta med ett lyckat utförande. En lagom dos kan vara 2–3 korta sessioner om dagen 2–4 gånger i veckan. Att träna en gång i veckan är bättre än att träna varje dag.

Steg 2

När hunden har lärt sig betydelsen av "Do it!" är det dags att börja generalisera för att få träningen att omfatta fler beteenden. Välj nu ytterligare tre kända beteenden som hunden kan utföra på verbalt kommando och utan hjälper. Gå tillväga på samma sätt som beskrivits tidigare, men träna nu alla sex beteendena. Det är viktigt att träna flera beteenden och inte stanna för länge i varje, eftersom hunden då kan tro att "Do it!" handlar om ett visst beteende eller föremål.

Steg 3

När hunden klarar att härma de sex beteendena utan verbalt kommando är det dags att använda metoden för att lära in ett helt nytt beteende. Träningsgången är då:

1. Koncentration.
2. Föraren visar beteendet.
3. "Do it!"
4. Hunden utför beteendet = belöning!

(Om hunden inte utför beteendet så backa tillbaka till steg 2.)

När även steg 3 fungerar kan träningen göras mer avancerad genom att utföras på nya platser och att eventuella föremål placeras på nya ställen, t ex bakom hunden istället för framför.

Det kan också vara bra att kunna namnge ett nytt beteende, dvs skapa ett verbalt kommando för utförandet. Det sker genom att kommandoordet sägs före "Do it!", t ex: "Vinka... Do it!" Efter ett antal träningar sägs endast kommandoordet för att se om hunden har förstått. Om den har det, så har du nu ett nytt kommando för det valda beteendet.

HUR EFFEKTIV ÄR DO AS I DO-METODEN?

Forskning har visat att metoden är ungefär lika effektiv som klassisk klickerträning när det gäller att lära in enkla beteenden. När det gäller mer komplexa beteenden är dock härmingen överlägsen.

Men även bortsett från den praktiska nyttan så är Do As I Do ett roligt och bra sätt att aktivera sin hund. Det är inte svårt att lära sig metoden, men man måste förstå processen och hålla sig till reglerna för att det ska bli riktigt lyckat. □

Referenser

Preference for copying unambiguous demonstrations in dogs.
Pongrácz P, Miklósi A, Timár-Geng K, Csányi V. 2003
Reproducing human actions and action sequences: "Do as I Do!" in a dog.
Topál J, Byrne RW, Miklósi A, Csányi V. 2006

DO AS I DO – I SVERIGE

Åsa Tova Bergh tillhör de tidiga svenska "Do As I Do"-entusiasterna. Hon hörde talas om metoden under ett föredrag med etologen Per Jensen för ett par år sedan och blev eld och lågor. I våras arrangerade hon ett helgseminarium med Claudia Fugazza och Sara Tagliati i Stockholm i samarbete med Furface hundskola för att fler skulle få chansen att upptäcka konceptet.

–För mig, som älskar kreativitet i hundträningen och jobbar med bland annat assistanshundar och andra specialmoment, var det som att vinna på lotto. Vilken underbar metod, inte bara för inläring utan kanske desto mer för själva relationen!

– Inom Do As I Do får hunden en chans att visa oss en liten del av sin stora kompetens att lära och imitera. Att se lyckan hos en hund som "knäckt härma-koden" och elegant visar en längre beteendekedja är stort.

Åsa Tova Bergh har hållit helgkurser i ämnet vid sin kursgård HUNDRaelvan sedan 2014 och är entusiastisk.

–Vi öppnar en helt ny dörr till kommunikation, konstaterar Åsa. Från hundarnas håll har beredskapen funnits väldigt länge, men vi tvåbenta har inte riktigt hängt med i utvecklingen. Nu går det framåt, och de som hunnit prova på Do As I Do är rörande eniga om de stora vinsterna och att vi inte kan missa de möjligheter som social inläring innebär. Jag tror att vårt seminarium i Stockholm blev just den "Aha!-upplevelse" som vi hoppades.

Siv Nilsson Leth och border collien Izzy från Lidingö är ett annat team som snabbt förstod hur Do As I Do skulle användas.

BRA METOD FÖR DÖVA HUNDAR

Do As I Do passar utmärkt för träning av döva hundar. Föraren använder då gester istället för ord när härmingen lärs in. Det är viktigt att använda neutrala gester, dvs inte visa "snurra" genom att snurra med handen utan istället använda en gest som inte ger en ledtråd till beteendet.